

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2023-191

16.3.2023

Fremtind Forsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Museskader på fritidseiendom – oppstått i forsikringstiden – plutselig?

Sikrede meldte skade til foretaket 21.5.22 og opplyste at det ramlet ned museskit i forbindelse med oppussing av hytta. Foretaket rekvirerte deretter teknikker som besiktiget skaden og utarbeidet skaderapport. Foretaket avsto deretter erstatningskravet under henvisning til at tilgangen for musinntrenging hadde vært til stede i minst noen år og at skaden derfor hadde oppstått før forsikringen ble tegnet. Sikrede påklaget foretakets avslag og viste til at hytta nå var ubrukelig og viste til at hun forventet at toppforsikringen dekket skadene som var på hytta. Nemnda kom til at skaden var oppstått i forsikringstiden. Nemnda kom videre til at foretaket i denne saken ikke kunne påberope seg plutselighetskravet.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for museskader på fritidseiendom.

Fra vilkårene under sikredes topp bygningsforsikring hitsettes:

2. Hvilke skader som erstattes

Tilfeldige og plutselige skader som framgår under, og utgifter som følge av slike skader.

- Utgifter til vedlikehold og/eller forbedringer erstattes ikke.

(...)

2.2 Dyr

Dekkes

På fullverdiforsikret bolig/fritidsbolig erstattes følgende:

- Skade som skyldes dyr. Med skade menes her fysisk skade på bygning/bygningsdel, svekket isolasjonsevne og lukt.
- Bekjempelse av skadedyr etter påvist aktivitet. Med bekjempelse menes reduksjon eller utryddelse. Selskapet avgjør hvilken metode og skadedyrsfirma som skal benyttes.

(...)

Sikrede sendte skademelding til foretaket 21.5.22 med skadedato samme dag. Sikrede beskrev hendelsen slik:

Skulle begynne å pusse opp hytta, rev ned en takliste på soverommet, ramlet ned masse muse skit. Stoppet umiddelbart å rive, så vi vet ikke om det er flere plasser og hvor mye som er skadet. Må ha en takstmann å se.

Foretaket rekvirerte teknikker som besiktiget skaden 30.5.22 og utarbeidet skaderapport:

Hva forårsaket skaden, og hvorfor?

Kunde har hørt lyder i vegg og himling på hytta en stund. Det er ikke før nå at de valgte å åpne vegg på himling på et soverom og påviste skader på plater, trepanel, isolasjon. På besiktigelses tidspunkt var det solskinn og 14-15 grader og det luktet strekt vondt lukt mest nært de åpne stedene på soverommet. Hovedhytta er fra 1965 og da er stubbgulv i dårlig stand med flere muligheter for inntrengning av skadedyr/mus. Tilgangen for mus inntrengning har vært tilstede i minst noen år (2-3) på bilder leger ned i rapporten vies sekremitter som er av nyere dato.

Foretaket avsto deretter erstatning 9.6.22 under henvisning til at tilgangen for museinntrengning hadde vært til stede i minst noen år, to–tre. Foretaket la derfor til grunn at skaden hadde startet før forsikringen ble tegnet.

Sikrede påklaget foretakets avslag 9.6.22. Sikrede viste blant annet til at de ikke var kjent med denne tilstanden på hytta i september 2019 da forsikringen ble endret til en LO-forsikring. Sikrede viste også til at hytta nå var ubrukelig å kunne ikke brukes. Den 12.9.22 oversendte sikrede bilder av skadene på hytta og skrev til foretaket at hun forventet at toppforsikringen dekket skadene som var påført hytta.

Foretaket avsto igjen erstatning 15.6.22 under henvisning til at skaden ikke hadde oppstått plutselig. Basert på funn som Nokas hadde gjort ved befaringen, blant annet dårlig stand av stubbgulv og store åpninger og isolasjon som var dratt ut, hadde skadedyr hatt tilgang til huset i minst to–tre år.

Sikrede påklaget foretakets avgjørelse igjen 15.6.22 under henvisning til at det var vanskelig å melde inn en skade som sikrede ikke hadde hatt kjennskap til. Nokas mente skaden hadde skjedd for to–tre år siden, men det hadde ikke sikrede noen forutsetninger for å kunne si noe om. Museskitten kunne være både et år, to mnd., eller to dager gammel. Sikrede forventet at forsikringen dekket skadene.

Foretakets klageservice avsto igjen erstatning 27.6.22 under henvisning til at skadene ikke hadde oppstått plutselig, slik vilkårpunktet krevde.

Sikredes advokat påklaget foretakets avslag 14.7.22 under henvisning til at det var uklart hva som var begrunnelsen for avslaget. Sikredes advokat viste til en gjennomgang av en rekke avgjørelser fra Finansklagenemnda som gjaldt mus og fant ikke støtte for foretakets avslag.

Foretaket svarte 22.7.22 og viste til at avslaget var begrunnet både med at skaden hadde pågått over tid og hadde sin start før dekning for slike skader ble tegnet i foretaket i 2019. Videre hadde ikke skaden oppstått plutselig, som i utgangspunktet var et krav for forsikringsdekning. Foretaket vedla to avgjørelser til støtte for sitt syn.

Sikredes advokat brakte deretter saken inn til Finansklagenemnda, mottatt av oss 19.10.22.

Sikrede krever dekning for museskader og anfører at foretaket ikke kan påberope seg egen praksis om at uttrykket "plutselig" for museskader refererer til en tidsramme på ett år. Den uklarheten dette medfører, må gå utover foretaket som har utarbeidet vilkårene og solgt produktet. Spørsmålet er derfor kun om museskadene startet før eller etter man tegnet forsikring hos foretaket.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at skaden ikke har oppstått i forsikringstiden og heller ikke er "plutselig". Det fremgår av skaderapport at musinntrengningen har vært til stede i minst noen år (to–tre). Den stammer derfor fra før forsikringen ble tegnet, og den er heller ikke oppstått plutselig.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for skade som følge av mus.

Sikredes forsikring omfatter "Tilfeldige og plutselige skader som framgår under", herunder

- Skade som skyldes dyr. Med skade menes her fysisk skade på bygning/bygningsdel, svekket isolasjonsevne og lukt.

Foretakets takst sier:

Hva forårsaket skaden, og hvorfor?

Kunde har hørt lyder i vegg og himling på hytta en stund. Det er ikke før nå at de valgte å åpne vegg på himling på et soverom og påviste skader på plater, trepanel, isolasjon. På besiktigelses tidspunkt var det solskinn og 14-15 grader og det luktet strekt vondt lukt mest nært de åpne stedene på soverommet. Hovedhytta er fra 1965 og da er stubbgulv i dårlig stand med flere muligheter for inntrengning av skadedyr/mus. Tilgangen for mus inntrengning har vært tilstede i minst noen år (2-3) på bilder leger ned i rapporten vies sekremitter som er av nyere dato.

Foretaket anfører at skaden startet før forsikringen ble tegnet. Taksten sier at "tilgangen for musinntrengning har vært tilstede i minst noen år (2-3)". Nemnda forstår saken slik at forsikringen ble tegnet i september 2019. Skademeldingen til foretaket er datert 21.5.22, altså to år og åtte måneder etter at forsikringen ble tegnet. Med en så uklar tidsangivelse i taksten kan nemnda ikke se at det er dokumentert at skadene oppsto før forsikringen ble tegnet. Det er for øvrig også uklart for nemnda om det har vært kontinuerlig museaktivitet, eller om det dreier seg om flere angrep hvorav i hvert fall noen er fra etter forsikringen ble tegnet.

Foretaket anfører videre at skaden ikke oppsto plutselig. Begrepet "plutselig" er ikke definert i vilkårene, men ordet plutselig betyr i utgangspunktet "momentant". Det kan imidlertid også bety "over natten". Lagmannsretten la i LG-2016-148681 til grunn at plutselig betyr at "*noe skjer raskt i motsetning til hendelser som utvikler seg over tid, men formuleringen sier ikke noe om hvor raskt hendelsen må utvikle seg*". Langvarig nemndspraksis har lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom én dag eller 12-13 timer er "plutselig", men ikke skader som utvikler seg over lengre tid, jf. f.eks. FinKN 2017-375, 2019-1006 og 2020-640.

Det er vanlig at foretaket bruker "plutselig" som et generelt inngangsvilkår for skader som er omfattet av forsikringen. Et slikt inngangsvilkår er lite tilpasset skader voldt av mus, som typisk utvikler seg over tid. Et krav om plutselig skade ved museangrep medfører at det er liten realitet i deknningen. Foretaket ser ut til å erkjenne dette når det i e-post av 15.06.2022 til sikrede skriver at:

men da skadedyr bruker lenger tid enn 24 timer på å lage skade så har vi en praksis på at skade som har oppstått i løpet av 1 år skal anses som plutselig skade.

Det er uklart for nemnda hva som er begrunnelsen for at foretaket påberoper akkurat ett år som grensen for "plutselig skade" i disse tilfellene. Nemnda kan ikke se at en slik intern foretakspraksis har grunnlag hverken i vilkårene, rettspraksis eller nemndspraksis. Det er foretaket som er ansvarlig for å klargjøre sine vilkår. Når foretaket synes å være enig i at den normale forståelsen av begrepet "plutselig" ikke kan legges til grunn for oppgjøret, og heller ikke har beskrevet sin interne praksis i vilkårene, finner nemnda at foretaket ikke kan påberope at skaden må ha oppstått plutselig.

Foretaket er i så fall ansvarlig for skadene.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).